

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 285/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Teodora Tekela 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 57/2015 z 15. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 8 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 57/2015 z 15. decembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 45/2014 z 29. októbra 2014 odsúdený za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 To 125/2014-458 z 12. februára 2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté, pričom jeho dovolanie proti uzneseniu krajského súdu najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol.

Sťažovateľ uvádza, že dôkaz, na základe ktorého sa celé trestné konanie začalo, mal byť zabezpečený nezákonným spôsobom, keďže policajné orgány mali ešte pred svojím zásahom disponovať informáciami o tom, že sťažovateľ v aute preváža drogy. Vychádzajúc z uvedeného namieta, že v jeho veci nebolo trestné stíhanie začaté uznesením podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ale neodkladným úkonom (zadržaním sťažovateľa). V tejto súvislosti poukazuje na judikatúru najvyššieho súdu (R 47/2013) a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 4183/12 z 24. júla 2013. Namieta, že z trestného spisu vedeného v jeho veci nemožno zistiť, či zásah vykonal policajnt podľa § 10 ods. 8 písm. a) Trestného poriadku a či ho pred zásahom policajné orgány sledovali, čo považuje za *„otázky zásadného významu pre posúdenie zákonnosti zabezpečenia dôkazov proti sťažovateľovi... a ak v otázke momentu začatia trestného stíhania, malo byť vydané uznesenie o začatí trestného stíhania ešte pred zásahom proti sťažovateľovi, bolo by nezákonným zabezpečením dôkazu nielen sledovanie sťažovateľa, ale aj zabezpečenie dôkazu vykonaním prehliadky vozidla dňa 14.1.2014 o 23.55 hod., pretože by bola táto prehliadka vykonaná mimo rámec trestného konania“*. Sťažovateľ taktiež namieta

nedoručenie uznesenia o pribratí znalca, čo považuje za porušenie práva na obhajobu a nezákonný spôsob zistenia dôkazu a následný záver najvyššieho súdu, že tento nezákonný postup v priebehu trestného konania nenamietal. Sťažovateľ pritom uvádza, že v záujme „spravodlivého rozhodnutia bolo nevyhnutné zabezpečiť také podmienky, aby sťažovateľ ako obvinený v trestnom konaní mohol realizovať svoje právo na obhajobu... čo sa nestalo a sťažovateľovi nebolo umožnené nielen preskúmať dôvody začatia trestného stíhania vykonaním neodkladného úkonu a z toho sa odvíjajúcu zákonnosť všetkých ďalších úkonov trestného konania,... ale nebolo mu umožnené postupom orgánov činných v trestnom konaní podávať opravné prostriedky proti rozhodnutiam, proti ktorým mu zákon opravné prostriedky podať umožňuje, čo sú otázky zásadného obhajobného významu... Najvyšší súd tak zaujal stanovisko k otázke, akým spôsobom bol zabezpečený dôkaz iba arbitrárne a všeobecne, v rozpore s doterajšou súdnou praxou, navyše sa nevysporiadal s celým dovolaním, k jeho časti týkajúcej sa formálnych podmienok začatia trestného stíhania a nezákonnosti sledovania sťažovateľa neuviedol celkom nič.“.

Sťažovateľ taktiež tvrdí, že v súvislosti s jeho trestnou vecou ho polícia sledovala, a keďže vedela, že spáchal alebo pácha trestný čin, mala postupovať podľa § 113 Trestného poriadku, t.j. na základe príkazu prokurátora. Ani nemožnosť odkladu vykonania sledovania policajným orgánom nedovoľuje obchádzať uvedené ustanovenie Trestného poriadku, keďže umožňuje o vydanie príkazu požiadať aj dodatočne (§ 113 ods. 7 Trestného poriadku). Touto časťou dovolania sa najvyšší súd podľa sťažovateľa nezaoberal. Nadväzne na to sťažovateľ v sťažnosti konštatuje nesplnenie formálnych (procesných) požiadaviek vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ako aj materiálnych (obsahových) podmienok, teda aby bol úkon trestného konania zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zistenie môže byť použitý. Poukazuje pritom na rad rozhodnutí ústavného súdu, Ústavného súdu Českej republiky a najvyššieho súdu.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd svojím rozhodnutím vyslovil, že v trestnej veci vedenej najvyšším súdom pod sp. zn. 6 Tdo 57/2015 a jeho uznesením z 15. decembra 2015 „došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu

jeho ústavného práva na spravodlivé súdne konanie... čl. 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a najmä článku 6 ods. 1 Dohovoru“, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy ustanoví podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a obdobne aj čl. 36 ods. 1 listiny) sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne... o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do obsahu uvedených práv však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za

porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Z opísaných hľadísk pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu sťažovateľom namietanej arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorý v ňom podľa sťažovateľa neodpovedal na ním vznesené námietky alebo odpovedal v rozpore so skutočnosťami vyplývajúcimi zo spisu vedeného vo veci.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia stručne opísal charakter dovolacieho prieskumu realizovaného najvyšším súdom v trestných veciach podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku a po konštatovaní svojej viazanosti skutkovým stavom, ktorý ustálili súdy nižšej inštancie v odpovediach na sťažovateľom uplatnené dovolacie námietky, uviedol:

„Obvinený v dovolaní poukazuje na to, že policajné orgány pred zásahom, ktorý bol vykonaný 14. januára 2014 disponovali informáciou o tom, že dovolateľ preváža v aute drogy a preto nemali policajti postupovať tak, ako postupovali, ale malo byť vo veci začaté trestné stíhanie, v danom prípade zákrok zo 14. januára 2014 nie je možné vyhodnotiť ako neodkladný a preto úkony a zabezpečené dôkazy sú nezákonné a nie je možné ich použiť v trestnom konaní. Cituje rozhodnutia Ústavných súdov Slovenskej republiky, Českej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V úvode dovolania cituje právnu vetu z R 47/2013, z ktorej vyplýva, že ak polícia disponuje v dostatočnom časovom predstihu poznatkami o podozrení zo spáchania alebo aktuálneho páchania trestnej činnosti, vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že zo spisového materiálu vyplýva, že policajti v danom prípade postupovali podľa Trestného poriadku. Tieto skutočnosti vyplývajú z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise.

Z listinných dôkazov vyplynulo, že polícia získala informácie o možnej páchanej trestnej činnosti v novembri 2013 a konkrétne 14. januára 2014 získala informáciu o možnom obchode s drogami, ktorý mal prebehnúť v obci [REDAKOVANÉ]. Pri návrate domov bolo auto obvineného zastavené policajtmi. Osádka vozidla nereagovala na výzvy polície na vystúpenie z vozidla, vodič odmietol vypnúť motor, manipuloval so zámkom a po neuposlúchnutí výzvy boli použité donucovacie prostriedky. Osobná sloboda obvineného bola obmedzená podľa § 85 ods. 2 Tr. por. bez predchádzajúceho súhlasu okresného prokurátora. Prokurátor bol vyrozumený o úkone 14. januára o 23.22 hod. V zmysle § 99 ods. 4, § 101 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 102 ods. 4 Tr. por. bola vykonaná osobná prehliadka, po poučení podľa § 104, § 105, § 106 Tr. por. Prehliadku vykonal vyšetrovateľ. Pri prehliadke sa našlo plastové vrečko, ktoré ako sa neskôr zistilo s obsahom konope. Z citovaných dôkazov bolo zistené, že policajti pri jednotlivých úkonoch postupovali podľa Trestného poriadku a nie podľa zák. č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore.

K námietke neodkladnosti úkonu v súvislosti s tým, že sa postupovalo v konaní podľa § 101 ods. 3 Tr. por. a nie podľa § 101 ods. 1 Tr. por. najvyšší súd poznamenáva, že zo spisového materiálu vyplýva, že informácia o možnom predaji drog bola získaná v deň, keď bol obvinený zadržaný a preto bol správny postup podľa § 101 ods. 3 Tr. por.

Je potrebné poukázať na to, že z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 37/2011 z 25. októbra 2011, na ktorý obvinený poukazuje v dovolaní, vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní pri vykonávaní úkonov postupovali podľa zák. č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore a nie podľa Trestného poriadku a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že ide o rozdielne veci pri tom, ako postupovali pri zákroku orgány činné v trestnom konaní a rozhodnutie, sp. zn. 2 Tdo 37/2011, nie je možné aplikovať na prípad, ktorý je predmetom dovolania.

Z dôkazov v spise vyplýva, že nebolo možné vo veci vydať uznesenie o začatí trestného stíhania, ale trestné stíhanie sa začalo vykonaním neodkladného úkonu.

Vo veci s poukazom na konštatované skutočnosti vykonané dôkazy boli vykonané v súlade s Trestným poriadkom, z procesného hľadiska neboli porušené ustanovenia

Trestného poriadku pri vykonaní dôkazov a preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dôjde vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom. V súvislosti s námietkou obvineného ohľadne nedoručenia uznesenia o pribratí znalca, najvyšší súd konštatuje, že tým, že v 2 prípadoch uznesenie o pribratí znalca nebolo doručené obvinenému, došlo k porušeniu práva na obhajobu. V ďalšom konaní ale obvinený bol oboznámený so znaleckými posudkami, nenamietal znalca ani znalecké posudky, nemal k vykonaniu tohto dôkazu pripomienky a preto nie je možné toto pochybenie súdu a zároveň porušenie práva na obhajobu považovať za zásadné porušenie práva na obhajobu a už vôbec nie za nezákonný spôsob získania dôkazu, ako to v dovolaní uvádza obvinený.

S poukazom na konštatované skutočnosti nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a preto najvyšší súd dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.“

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že na námietku sťažovateľa spochybňujúcu zákonnosť začatia trestného stíhania neodkladným úkonom, ktorým bolo jeho zadržanie, najvyšší súd odpovedal opísaním podstatných skutkových okolností a tomu zodpovedajúcou právnou argumentáciou opierajúcou sa o príslušné ustanovenia Trestného poriadku. Uvedenú námietku síce sťažovateľ podložil tvrdeniami o jeho nezákonnom sledovaní pred jeho zadržaním, z obsahu sťažnosti však nevyplýva, že by uvedené skutočnosti v trestnom konaní preukazoval nejakým relevantným dôkazom. Sťažovateľ pritom nenamietal, že by boli v trestnom konaní pre účely preukázania jeho viny vôbec použité akékoľvek skutočnosti zistené z takéhoto (v zásade iba ním tvrdeného) sledovania. Nevykonanie (odopretie) ním navrhnutých dôkazov v tomto smere prvostupňovým súdom tak nezaťažuje výsledok napadnutého konania vadou popierajúcou zmysel a podstatu práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Zo strany ústavného súdu tak možno konštatovať, že najvyšší súd dospel k právnemu záveru o nedôvodnosti tejto sťažovateľovej námietky ústavne zlučiteľným spôsobom (t. j. pri rešpektovaní zákonných limitov realizovaného dovolacieho prieskumu a s poukazom na konkrétny obsah listín obsiahnutých v spise).

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa proti použitiu znaleckého posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru v Bratislave z dôvodu, že uznesenie o pribratí znalca mu nebolo doručené, ústavný súd hodnotí záver najvyššieho súdu, že toto porušenie práva na obhajobu nemožno považovať za zásadné [teda že ním nedochádza k naplneniu dovolacieho dôvodu zaručeného § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], ako ústavne akceptovateľný, keďže najvyšší súd ho dostatočne vysvetlil poukazom na skutočnosť, že v priebehu konania bol sťažovateľ oboznámený so znaleckými posudkami, a tento znalecký posudok ani ustanoveného znalca nenamietal. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že zo sťažovateľom predložených kópií rozsudkov okresného súdu a krajského súdu vyplýva ustálenie jeho viny za spáchanú trestnú činnosť všeobecnými súdmi predovšetkým na základe vykonaných svedeckých dôkazov, preto ani prípadná nezákonnosť formálneho charakteru sťažovateľom namietaného dôkazu svojou intenzitou neodôvodňuje zásah ústavného súdu do právoplatne skončeného trestného konania.

Ústavný súd zároveň pripomína, že nie je orgánom oprávneným na zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov v otázkach vyhodnocovania zákonnosti dôkazov, preto držiac sa princípu zdržanlivosti zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa nepovažuje ani za povolaného zaujímať bližšie stanovisko k sťažovateľom uvádzaným rozhodnutiam iného krajského súdu, ktorý mal podľa jeho názoru obdobné vady dôkazov vyhodnotiť za dostatočné pre zrušenie odsudzujúceho rozhodnutia súdu prvého stupňa. Žiada sa však poznamenať, že dôvody zrušenia napádaných rozhodnutí v sťažovateľom porovnávaných prípadoch spočívali podľa názoru ústavného súdu v kumulácii viacerých procesných pochybení, v dôsledku ktorých sa javilo zrušenie rozsudkov súdov nižších stupňov ako nevyhnutné.

Ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“

(IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Jeho ingerencia do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. V tejto súvislosti ústavný súd taktiež dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv (obdobne IV. ÚS 35/02, II. ÚS 103/09, II. ÚS 395/09, I. ÚS 595/2012).

Výklad právnych noriem realizovaný najvyšším súdom podľa názoru ústavného súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti alebo jeho nezlučiteľnosti s označenými právami zaručenými ústavou, listinou prípadne dohovorom, ktorým je ako medzinárodnou zmluvou Slovenská republika viazaná. Podľa názoru ústavného súdu tak najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom odpovedal na ťažiskové dovolacie argumenty sťažovateľa, o ktorých v zásade možno konštatovať, že sa zhodujú aj s predloženou sťažnostnou argumentáciou. Tvrdenie, že najvyšší súd sa námietkou o jeho sledovaní v rozpore s § 113 Trestného poriadku vôbec nezaoberal, sa ústavnému súdu javí ako nedôvodné, pretože zo sťažovateľom predloženej kópie dovolania uplatnenie takejto námietky nevyplýva. S prihliadnutím na uvedené je sťažovateľom namietané odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu zlučiteľné s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu (v danom prípade najmä ustanovení Trestného poriadku) najvyšším súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných

ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj napriek sťažovateľom uplatnenej argumentácii hodnotí napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako racionálne, podrobné, a pritom ústavne konformné, pričom ním uskutočnený výklad posúdenia vytýkaných chýb konania súdov nižších stupňov podľa uplatnených dovolacích dôvodov nepopiera účel a podstatu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto v tejto časti považuje ústavný súd sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (obdobne II. ÚS 699/2014).

Napokon, pokiaľ ide o namietané porušenie práva na osobnú slobodu podľa čl. 8 ods. 2 listiny, ústavný súd zistil, že z obsahu sťažnosti (okrem označenia ustanovenia listiny v petite sťažnosti) nevyplýva žiadna relevantná argumentácia svedčiaca o porušení označeného práva. Uvedené ústavný súd hodnotí ako nedostatok jednej zo zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti požadovanej ustanovením § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorou je logické, kompaktné a dostatočne určité odôvodnenie návrhu vo vzťahu k právam, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovateľ v petite sťažnosti domáha.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05). Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa považoval nesplnenie tejto zákonom predpísanej náležitosti za dostatočný dôvod na odmietnutie zvyšnej časti sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené bolo už bez právneho významu bližšie sa zaoberať ostatnými návrhmi sťažovateľa formulovanými v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. mája 2016